

การศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดเรื่องอะดะละฮ์ของเศาะฮาบะฮ์ในอิสลาม ศึกษากรณีมุสลิมซุนนีย์และชีอะฮ์ในประเทศไทย (A COMPARATIVE STUDY OF THE CONCEPT OF ADALAH OF THE PROPHET 'S COMPANIONS IN ISLAM. A CASE STUDY OF THE SUNNI AND SHIAH IN THAI LAND)

สมาน อีสมะแอล : 4137316 SHCR/M

อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิเชฐกุล กาลามเกศตร์, อ.ม., นิรันดร์ พันทรกิจ, อ.ม., อนันต์ อมาตยกุล, Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะแนวคิดเรื่องอะดะละฮ์ของเศาะฮาบะฮ์ในศาสนาอิสลามโดยอาศัยการวิจัยเจาะลึกในเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็นภาคเอกสารและภาคสนาม ภาคเอกสารนั้นได้แบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก คือภูมิหลังทางประวัติศาสตร์อิสลามเกี่ยวกับอะดะละฮ์ที่ส่งผลให้เกิดแนวคิดกลุ่มซุนนีย์ชีอะฮ์ และการโต้แย้งกรณีอะดะละฮ์ของเศาะฮาบะฮ์ระหว่างซุนนีย์กับชีอะฮ์ โดยศึกษาเจาะลึกรายละเอียดต่าง ๆ ของแต่ละประเด็นเป็นส่วนย่อย การวิจัยภาคสนาม เป็นการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะแนวคิดเรื่องอะดะละฮ์ของเศาะฮาบะฮ์ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของมุสลิมซุนนีย์และชีอะฮ์ในประเทศไทยจากกลุ่มนักวิชาการที่มีบทบาทสำคัญในสังคมซุนนีย์และชีอะฮ์ แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 7 คน สัมภาษณ์นักวิชาการซุนนีย์ 7 คน และนักวิชาการชีอะฮ์ 7 คน แบ่งประเด็นสัมภาษณ์เป็น 7 ประเด็นที่ครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลกับทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์คือ ประวัติผู้ให้สัมภาษณ์ ข้อโต้แย้งข้อฝ่ายที่มีทัศนคติตรงข้าม แหล่งข้อมูลความรู้ที่ยอมรับ จุดร่วมและจุดแตกต่าง ประเด็นที่เห็นว่าอีกฝ่ายเข้าใจและยอมรับได้ยาก ปัญหาและอุปสรรคในการทำ ความเข้าใจอะลัษซุนนะฮ์และชีอะฮ์แก่บุคคลทั่วไป และมีประเด็นทางสังคมส่วนใดที่คิดว่าสามารถร่วมมือกันสร้างสรรค์ได้ เพราะเหตุใด ?

ศึกษาโดยสืบค้นจากข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์และสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

จากการศึกษาพบว่าอะดะละฮ์ของผู้สืบทอดคำสอนของท่านนบีมุฮัมมัดมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทัศนคติและวิถีชีวิตมุสลิมซุนนีย์และชีอะฮ์ เป็นที่มาของข้อโต้แย้งทางการเมืองในประวัติศาสตร์ หลักการศรัทธา การศึกษา สังคม และความขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคมไทย แต่ความเป็นคนภูมิภาคนี้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพียงการวิวาทะและปรากฏการณ์สำคัญบางอย่างในสังคมไทยซึ่งไม่มีผลกระทบที่รุนแรงเช่นในตะวันออกกลางและเอเชียใต้ จึงน่าจะเป็นผลดีต่อความร่วมมือกันในอนาคตของสังคมไทย

คำสำคัญ : อิสลาม / อัล-กุรอาน / หะดีษ / ซุนนีย์ / ชีอะฮ์ / เศาะฮาบะฮ์ / อิมามะฮ์ / นูบะฮ์

A COMPARATIVE STUDY OF THE CONCEPT OF ADALAH OF THE
PROPHET' COMPANIONS IN ISLAM. A CASE STUDY OF THE SUNNI AND
SHIAH IN THAILAND

SAMAN ISMA-AL : 4137316 SHCRM

M.A. (COMPARATIVE RELIGION)

THESIS ADVISORS : PICHET KALAMKASAIT, M.A., NIRAN
PANTARAKIT, M.A., ANAS AMATYAKUL, Ph.D.

ABSTRACT

The aim of this research was to make a comparative study on the religious concept of Adalah of the prophet's companions in Islam with qualitative and deep research. The research is categorized into documentary research and field research. The documentary research is categorized into two main points: the first point describes the Islamic history of Adalah that effects the concepts of Sunni and Shiah groups; and the second point describes the defending cases of Adalah of the prophet's Companions between Sunni and Shiah. For the field research, it is a comparative study on the concepts of Adalah of The Prophet's companions that influence the relations between Muslim Sunni and Shiah in Thailand, by understanding from influential scholars in the society of both Muslim Sunni and Shiah. The scholars who are interviewed can be categorized into two groups: the first group is seven people from Shiah and the second group is also seven people from Sunni. The questions that are asked on these scholars are categorized into seven cases which covered their bibliography; their defending view on opposing groups; sources of knowledge that are accepted by them; the agreements and disagreements on cases that other groups finds it difficult to accept; problems and obstacles in understanding between Sunni and Shiah for common people; and social cases that can be shared and benefit the society and its reasons.

The research is conducted though a review on Islamic literature, interviews, and participant and non-participant observations on these 7 subjects.

It was found from the research that the reporter's Adalah (honourable record) of the prophet's preaching is most important to the concepts of visions and life of both Muslim Sunni and Shiah which brought about the problems of politicle argument in the history, religious beliefs, society, and conflicts in Thai society. However, discrepancies still exist between these two groups but not to the extent of extreme violence like those in Middle East and Asia Minor. Therefore, it is possible that cooperation can be carried out between Muslim Sunni and Shiah for the mutual future benefits in Thai society.

KEY WORD: ISLAM / AL-QUR'AN / HADITH / SUNNI / SHIAH / SORHABAH /
IMAMAH / NUBUWAH

320 p. ISBN 974-04-3340-5